

วิชา **สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม**
ส16101

1. จำนวน 2 ชั่วโมง /สัปดาห์	จำนวน 37 ชั่วโมง/ภาคเรียน
2. ผู้เขียนคู่มือ ชื่อ นางพจนีย์ รักษาราชกุล สถานที่ทำงาน	ตำแหน่งครูผู้สอน โรงเรียนวังไกลกังวล ประถม โทรศัพท์ 0 3251 4170 โทรสาร 0 3251 4170

กำหนดการเรียนรู้รายชั่วโมง และสิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส16101

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี (เวลา)	จำนวน (ชั่วโมง)	เรื่องที่สอน	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สิ่งที่ ร.ร.ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน)
1	จ 18 พ.ค. 58 10.30 - 11.30 น.	1/60	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาของเรา แนะนำสาระการเรียนรู้		แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
2	พ 20 พ.ค. 58 08.30 - 09.30 น.	1/60	พุทธประวัติ (ปลงอายุสังขาร)	ส 1.1 ป. 6/2	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
3	จ 25 พ.ค. 58 10.30 - 11.30 น.	1/60	พุทธประวัติ (ปัจฉิมสาวก ปรีณิพพาน)	ส 1.1 ป. 6/2	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
4	พ 27 พ.ค. 58 08.30 - 09.30 น.	1/60	พุทธประวัติ (การถวายพระเพลิง/วันวิสาขบูชา)	ส 1.1 ป. 6/2 ป. 6/3	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
วันจันทร์ที่ 1 มิถุนายน 2558 หยุดวันวิสาขบูชา					
5	พ 3 มิ.ย. 58 08.30 - 09.30 น.	1/60	พุทธประวัติ (แจกพระบรมสารีริกธาตุ)	ส 1.1 ป. 6/2	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
6	จ 8 มิ.ย. 58 10.30 - 11.30 น.	1/60	พุทธประวัติ (สังเวชนียสถาน)	ส 1.1 ป. 6/2	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
7	พ 10 มิ.ย. 58 08.30 - 09.30 น.	1/60	ความสำคัญของศาสนา	ส 1.1 ป. 6/1	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
8	จ 15 มิ.ย. 58 10.30 - 11.30 น.	1/60	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 คนดีศรีศาสนา พุทธสาวก	ส 1.1 ป. 6/3	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
9	พ 17 มิ.ย. 58 08.30 - 09.30 น.	1/60	ชาดก (ทีฆติโกศลชาดก สัพพทาสูชาดก)	ส 1.1 ป. 6/3	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
10	จ 22 มิ.ย. 58 10.30 - 11.30 น.	1/60	ศาสนิกชนตัวอย่าง (สมเด็จพระมหาสมณ เจ้ากรมพระปรมาภิไธยชินฺนโรส)	ส 1.1 ป. 6/3	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
11	พ 24 มิ.ย. 58 08.30 - 09.30 น.	1/60	ศาสนิกชนตัวอย่าง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	ส 1.1 ป. 6/3	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
12	จ 29 มิ.ย. 58 10.30 - 11.30 น.	1/60	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรมนำชีวิต พระรัตนตรัย (ศรัทธา 4 พุทธกิจ)	ส 1.1 ป. 6/4 ป. 6/7 ป. 6/8	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก

กำหนดการเรียนรู้รายชั่วโมง และสิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส16101

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี (เวลา)	จำนวน (ชั่วโมง)	เรื่องที่สอน	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สิ่งที่ ร.ร.ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน)
13	พ 1 ก.ค. 58 08.30 - 09.30 น.	1/60	พระรัตนตรัย (อริยสัจ 4 หลักกรรม)	ส 1.1 ป. 6/4 ป. 6/7 ป. 6/8	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
14	จ 6 ก.ค. 58 10.30 - 11.30 น.	1/60	ไตรสิกขา	ส 1.1 ป. 6/4 ป. 6/7 ป. 6/8	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
15	พ 8 ก.ค. 58 08.30 - 09.30 น.	1/60	โอวาท 3 (เบญจศีล อบายมุข 6 อุกุศลมูล3)	ส 1.1 ป. 6/4 ป. 6/7 ป. 6/8	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
16	จ 13 ก.ค. 58 10.30 - 11.30 น.	1/60	โอวาท 3 (เบญจธรรม กุศลมูล 3)	ส 1.1 ป. 6/4 ป. 6/7 ป. 6/8	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
17	พ 15 ก.ค. 58 08.30 - 09.30 น.	1/60	โอวาท 3 (พละ 4 คารวะ 6)	ส 1.1 ป. 6/4 ป. 6/7 ป. 6/8	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
18	จ 20 ก.ค. 58 10.30 - 11.30 น.	1/60	โอวาท 3 (กตัญญูต่อพระมหากษัตริย์)	ส 1.1 ป. 6/4 ป. 6/7 ป. 6/8	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
วันที่ 22 - 24 กรกฎาคม 2558 วันสอบกลางภาคเรียน					
19	จ 27 ก.ค. 58 10.30 - 11.30 น.	1/60	โอวาท 3 (มงคล 38)	ส 1.1 ป. 6/4 ป. 6/7 ป. 6/8	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
20	พ 29 ก.ค. 58 08.30 - 09.30 น.	1/60	หลักธรรมศาสนาอื่น 1	ส 1.1 ป. 6/4 ป. 6/7 ป. 6/8	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
วันที่ 30 - 31 กรกฎาคม 2558 หยุดวันอาสาฬหบูชา/วันเข้าพรรษา					
21	จ 3 ส.ค. 58 10.30 - 11.30 น.	1/60	หลักธรรมศาสนาอื่น 2	ส 1.1 ป. 6/4 ป. 6/7 ป. 6/8	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
22	พ 5 ส.ค. 58 08.30 - 09.30 น.	1/60	วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทบทวน/ประเมินผล	ส 1.2 ป. 6/1	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
23	จ 10 ส.ค. 58 10.30 - 11.30 น.	1/60	หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 วิถีธรรมวิถีพุทธ ศาสนสถาน /การปฏิบัติตน	ส 1.2 ป. 6/1	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
วันพุธที่ 12 สิงหาคม 2558 หยุดวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ					

กำหนดการเรียนรู้รายชั่วโมง และสิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส16101

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี (เวลา)	จำนวน (ชั่วโมง)	เรื่องที่สอน	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สิ่งที่ ร.ร.ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน)
24	จ 17 ส.ค. 58 10.30 - 11.30 น.	1/60	มารยาทชาวพุทธ (ถวายของ ฟังธรรม)	ส 1.2 ป. 6/3 ป. 6/4	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
25	พ 19 ส.ค. 58 08.30 - 09.30 น.	1/60	งานอวมงคลมงคล/แสดงตน เป็นพุทธมามกะ	ส 1.2 ป. 6/2 ป. 6/3	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การบริหารจัดการ					
26	จ 24 ส.ค. 58 10.30 - 11.30 น.	1/60	เจริญปัญญา สวดมนต์ไหว้พระ 1	ส 1.1 ป. 6/6	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
27	พ 26 ส.ค. 58 08.30 - 09.30 น.	1/60	สวดมนต์ไหว้พระ 2	ส 1.1 ป. 6/6	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 พลเมืองดีตามวิถี ประชาธิปไตย					
28	จ 31 ส.ค. 58 10.30 - 11.30 น.	1/60	กฎหมายในชีวิตประจำวัน 1	ส 2.1 ป. 6/1	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
29	พ 2 ก.ย. 58 08.30 - 09.30 น.	1/60	กฎหมายในชีวิตประจำวัน 2	ส 2.1 ป. 6/1	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
30	จ 7 ก.ย. 58 10.30 - 11.30 น.	1/60	การเปลี่ยนแปลง/รักษาวัฒนธรรมไทย	ส 2.1 ป. 6/2	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
31	พ 9 ก.ย. 58 08.30 - 09.30 น.	1/60	มารยาทไทย	ส 2.1 ป. 6/3	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
32	จ 14 ก.ย. 58 10.30 - 11.30 น.	1/60	วัฒนธรรมภูมิภาค	ส 2.2 ป. 6/4	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
33	พ 16 ก.ย. 58 08.30 - 09.30 น.	1/60	ข่าวสารในชีวิตประจำวัน	ส 2.1 ป. 6/5	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
34	จ 21 ก.ย. 58 10.30 - 11.30 น.	1/60	บทบาทและหน้าที่ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	ส 2.1 ป. 6/1	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
35	พ 23 ก.ย. 58 08.30 - 09.30 น.	1/60	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมประชาธิปไตย	ส 2.2 ป. 6/2	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก

กำหนดการเรียนรู้รายชั่วโมง และสิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส16101

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี (เวลา)	จำนวน (ชั่วโมง)	เรื่องที่สอน	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สิ่งที่ ร.ร.ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน)
36	จ 28 ก.ย. 58 10.30 - 11.30 น.	1/60	การใช้สิทธิในการเลือกตั้ง	ส 3.2 ป. 6/3	แบบเรียนสังคมฯ ใบงาน สมุดบันทึก
37	พ 30 ก.ย. 58 08.30 - 09.30 น.	1/60	ทบทวน/ประเมินผล		

มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

รายวิชา **สังคมศึกษา**
รหัสวิชา ส16101
เวลา 37 ชั่วโมง

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนา ที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

- ตัวชี้วัด** ส 1.1 ป. 6/1 วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติหรือความสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือ
- ส 1.1 ป. 6/2 สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่ปลงอายุสังขานจนถึงสังเวชนียสถานหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
- ส 1.1 ป. 6/3 เห็นคุณค่าและประพจน์ตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดกเรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด
- ส 1.1 ป. 6/4 วิเคราะห์ความสำคัญและเคราพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
- ส 1.1 ป. 6/5 ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในประเทศตามหลักศาสนา พร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต
- ส 1.1 ป. 6/6 เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตาและบริหารจิตเจริญปัญญาที่มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิ ในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
- ส 1.1 ป. 6/7 ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อแก้ปัญหาอบายมุขและสิ่งเสพติด
- ส 1.1 ป. 6/8 อธิบายหลักธรรมสำคัญของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และอํารงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

- ตัวชี้วัด** ส 1.2 ป. 6/1 อธิบายความรู้เกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ ในศาสนสถาน และปฏิบัติตนโดยอย่างเหมาะสม
- ส 1.2 ป. 6/2 มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามที่กำหนด
- ส 1.2 ป. 6/3 อธิบายประโยชน์ของการเข้าร่วมในศาสนพิธี พิธีกรรม และกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง
- ส 1.2 ป. 6/4 แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และอํารงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

- ตัวชี้วัด** ส 2.1 ป. 6/1 ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของครอบครัวและชุมชน
- ส 2.1 ป. 6/2 วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลาและอํารงรักษาวัฒนธรรมอันดีงาม
- ส 2.1 ป. 6/3 แสดงออกถึงมารยาทไทยได้เหมาะสมถูกกาลเทศะ
- ส 2.1 ป. 6/4 อธิบายคุณค่าทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มคนในสังคมไทย
- ส 2.1 ป. 6/5 ติดตามข้อมูลข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เลือกรับและใช้ข้อมูลข่าวสารในการเรียนรู้ได้เหมาะสม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และอํารงรักษา ไร่ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- ตัวชี้วัด** ส 2.2 ป. 6/1 เปรียบเทียบบทบาท หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล
- ส 2.2 ป. 6/2 มีส่วนรวมในกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่นและประเทศ
- ส 2.2 ป. 6/3 อภิปรายบทบาท ความสำคัญในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา **สังคมศึกษา**

รหัสวิชา ส16101

ศึกษาความสำคัญของพระพุทธศาสนา ในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ พุทธประวัติตั้งแต่ปลงอายุสังขารจนถึงสังเวชนียสถาน หรือประวัติศาสดา แบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาตภ/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง ความสำคัญ พระรัตนตรัย ไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา การทำความดีของบุคคลในประเทศ ตามหลักศาสนา ในการดำเนินชีวิต สวดมนต์แผ่เมตตา และบริหารจิตเจริญปัญญาพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิต หลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ (อบายมุข) (สิ่งเสพติด) หลักธรรมสำคัญ ลักษณะสำคัญของศาสนพิธีพิธีกรรมของศาสนาอื่นๆ เมื่อต้องเข้าร่วมพิธี ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ ในศาสนสถาน มรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ประโยชน์ของการเข้าร่วมในศาสนพิธี พิธีกรรม และกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา พุทธมามกะ หรือศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของครอบครัวและชุมชน การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลา และวัฒนธรรมอันดีงาม มารยาทไทย เหมาะสม ถูกกาลเทศะ คุณค่าทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มคนในสังคมไทย ข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ในการเรียนรู้ได้เหมาะสม บทบาท หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐบาล กิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่น และประเทศ บทบาท ความสำคัญในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย บทบาทของผู้ผลิตที่มีความรับผิดชอบ บทบาทของผู้บริโภคที่รู้เท่าทันวิธี และประโยชน์ของการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาล การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจภายในท้องถิ่น ความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องราวสำคัญในอดีต สภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียน พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญทางเศรษฐกิจและการปกครองผลงานของบุคคลสำคัญด้านต่างๆ ภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์(แผนที่ ภาพถ่ายชนิดต่างๆ) ลักษณะสำคัญทางกายภาพและสังคมของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อมทางสังคมในประเทศ การแปลงสภาพธรรมชาติ ในประเทศไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน และผลที่เกิด ขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนั้น แผนการใช้ทรัพยากรในชุมชน

โดยใช้กระบวนการทางสังคมศาสตร์ การฝึกทางทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ อธิบาย การสืบค้น การอภิปราย การแก้ปัญหา การเรียนรู้ กระบวนการกลุ่ม การจัดการ และการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข และเห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มีความซื่อสัตย์ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ

รหัสตัวชี้วัด

ส. 1.1	ป. 6/1	ป. 6/2	ป. 6/3	ป. 6/4	ป. 6/5	ป. 6/6	ป. 6/7	ป. 6/8	ป. 6/9
ส. 1.2	ป. 6/1	ป. 6/2	ป. 6/3	ป. 6/4					
ส. 2.1	ป. 6/1	ป. 6/2	ป. 6/3	ป. 6/4	ป. 6/5				
ส. 2.2	ป. 6/1	ป. 6/2	ป. 6/3						
ส. 3.1	ป. 6/1	ป. 6/2	ป. 6/3						
ส. 3.2	ป. 6/1	ป. 6/2							
ส. 5.1	ป. 6/1	ป. 6/2							
ส. 5.2	ป. 6/1	ป. 6/2	ป. 6/3						

รวมทั้งหมด 31 ตัวชี้วัด

โครงสร้าง รายวิชา

รายวิชา **สังคมศึกษา**

รหัสวิชา ส16101

เวลา 37 ชั่วโมง

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	หน้า หน้า คะแนน
1	ศาสนาของเรา	ส 1.1 ป. 6/1 ป. 6/2	- ในแต่ละศาสนาย่อมที่จะมีศาสดา หรือผู้ก่อตั้งซึ่งเป็นบุคคลที่นำคำสอนหรือหลักธรรมสำคัญมาประกาศศาสนาสิกขชนเพื่อให้บุคคลพันทุกซ์ และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข	7	15
2	คนดีศรีพุทธศาสนา	ส 1.1 ป. 6/3	- การศึกษาประวัติพุทธสาวกจะทำให้ได้แนวทางที่ดีมาใช้ในการดำเนินชีวิตนทางชาดกมีข้อคิดคุณธรรมที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันและพุทธศาสนิกชนตัวอย่างเป็นผู้ปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา	4	10
3	หลักธรรมนำชีวิต	ส 1.1 ป. 6/4 ป. 6/5 ป. 6/6 ป. 6/7 ป. 6/8	- พระรัตนตรัยเป็นสิ่งที่เคารพสูงสุดของพุทธศาสนิกชนไตรสิกขาเป็นหลักธรรมพัฒนากาย วาจา ใจ โอวาท 3 เป็นหลักธรรมที่เป็นหัวใจของพุทธศาสนาพุทธศาสนสุภาษิตเป็นคติธรรมทางพุทธศาสนาที่เป็นคติเตือนใจที่นำไปปฏิบัติซึ่งจะทำให้ชีวิตมีความสุข	11	15
4	วิถีธรรมวิถีพุทธ	ส 1.2 ป. 6/1 ป. 6/2 ป. 6/3 ป. 6/4	- พุทธศาสนิกชนที่ดีควรปฏิบัติตนตามหน้าที่และมารยาทของชาวพุทธให้ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อสืบทอดพุทธศาสนาให้คงอยู่ตลอดไป	3	10
5	การบริหารจิต เจริญปัญญา	ส 1.2 ป. 6/6	- การบริหารจิตและเจริญปัญญาเป็นการทำให้เกิดสมาธิทางใจส่งผลให้ผู้ปฏิบัติมีสมาธิมากขึ้นและทำงานได้อย่างมีคุณภาพ	2	5

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
6	พลเมืองดีตามวิถี ประชาธิปไตย	ส 2.1 ป. 6/1 ป. 6/2 ป. 6/3 ป. 6/4 ป. 6/5	- ประเทศไทยมีการปกครองในระบบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมการปกครองภายใต้กฎหมายเป็นข้อบังคับ ควบคุมสมาชิกในสังคม	10	15
		ส 2.2 ป. 6/1 ป. 6/2 ป. 6/3	ปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม		
กลางภาค					10
สอบปลายภาค					20
รวมตลอดภาคเรียน				37	100

แผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชา สังคมศึกษา

รหัสวิชา ส16101

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง **ศาสนาของเรา**

เวลา 7 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดาหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนา ที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ส 1.1 ป. 6/1 วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา ในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติหรือ ความสำคัญของศาสนาที่นับถือ

ส 1.1 ป. 6/2 สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่ปลงอายุสังขารจนถึงสังเวชนียสถาน หรือประวัติศาสดา ที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์ความสำคัญของศาสนาพุทธที่มีต่อสังคมไทยได้อย่างมีเหตุผล
2. วิเคราะห์ความสำคัญของศาสนาคริสต์, อิสลามที่มีต่อตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. สาระสำคัญ

ในแต่ละศาสนาย่อมที่จะมีศาสดาหรือผู้ก่อตั้ง ซึ่งเป็นบุคคลที่นำคำสอนหรือหลักธรรมสำคัญมา ประกาศแก่ศาสนิกชน เพื่อให้บุคคลพันทุกซ์ และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

4. สาระการเรียนรู้

ความรู้

1. ประวัติของศาสนา
  - 1.1 พุทธประวัติ
  - 1.2 ศาสนาคริสต์
  - 1.3 ศาสนาอิสลาม

2. ศาสนาเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาชาติไทย (ความสำคัญศาสนา)
  - 2.1 ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจ
  - 2.2 ศาสนาเป็นศูนย์รวมทางจิตใจ
  - 2.3 ศาสนาก่อให้เกิดการประกอบพิธี
  - 2.4 ศาสนาเป็นแหล่งกิจกรรมทางสังคม

ทักษะ/กระบวนการ

1. ใช้ภาพข่าว และสถานการณ์ให้นักเรียนฝึกคิดวิเคราะห์
2. แผนภาพความคิดอย่างง่ายเพื่อฝึกการคิดเชิงระบบ

เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม

1. เห็นความสำคัญของศาสนาในการดำเนินชีวิต
2. เห็นคุณค่าของวัฒนธรรม
3. เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการสื่อสาร
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

รักชาติ ศาสน์กษัตริย์ ไฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นการทำงาน รักความเป็นไทย

7. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

แผนผังความคิด ความสำคัญของศาสนา

การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1. การลงข้อมูล	ข้อมูลครบถ้วน และถูกต้อง	ข้อมูลทุกอย่าง ครบถ้วน เป็นส่วนใหญ่	ข้อมูลไม่ครบ แต่ถูกต้อง	ข้อมูลไม่ครบ ไม่ตรงประเด็น
2. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง ไม่ผิด	ใช้ภาษาถูกต้อง ผิดไม่เกิน 2 ที่	ใช้ภาษาถูกต้อง ผิดไม่เกิน 4 ที่	ใช้ภาษาผิดเกิน 4 ที่

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
3. การเลือกใช้ผังความคิด	รูปแบบเหมาะสมกับเนื้อหา	รูปแบบเหมาะสม	รูปแบบเหมาะสม	รูปแบบไม่เหมาะสม
4. การนำเสนอ	ครบถ้วนตรงตามประเด็นและเวลา	ครบถ้วนและไม่ตรงเวลา	ไม่ครบถ้วนแต่ตรงเวลา	ไม่ครบถ้วนและไม่ตรงเวลา

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1 แนะนำสาระการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถสรุปสาระการเรียนรู้โดยภาพรวมวิชาสังคมศึกษาที่ต้องศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ได้โดยสังเขป
2. นักเรียนสามารถบอกเกณฑ์การวัดและประเมินผลในรายวิชาสังคมศึกษาได้ถูกต้อง
3. นักเรียนร่วมกันนำเสนอข้อตกลงในการเรียนรู้ตลอดมามีการศึกษา 2558 ได้

กิจกรรมการเรียนรู้ชั่วโมงที่ 1

1. ครูอธิบายโครงสร้างเกณฑ์การวัดและประเมินผลของสาระเรียนรู้ที่นักเรียนต้องศึกษาในรายวิชาสังคมศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558
2. ครูและนักเรียนร่วมกันข้อตกลงในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 (ตัวอย่างข้อตกลงในสไลด์)
3. ครูถามถึงเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายของนักเรียน ในการเรียนวิชาสังคมศึกษา
4. นักเรียนกำหนดทดสอบก่อนเรียน (ในสไลด์)
5. ครูเฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนโดยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนสับกันตรวจเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ก่อนเรียน

ชั่วโมงที่ 2 - 6 พุทธประวัติ (ปลงอายุสังขาร ปัจฉิมสาวก ปรีณิพพาน ถวายพระเพลิง และสังเวชนียสถาน)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนเล่าพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติ ถึงสังเวชนียสถานได้อย่างสังเขป
2. นักเรียนวิเคราะห์คุณธรรม หรือข้อคิดที่ปรากฏในพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติ ถึงสังเวชนียสถานได้อย่างมีเหตุผล
3. นักเรียนยกตัวอย่างการนำคุณธรรม หรือข้อคิดที่ได้จากพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้ชั่วโมงที่ 2 - 6

1. นักเรียนอภิปรายภาพจากครูกำหนดให้ (ในสไลด์) ได้แก่ ตอนทรงสุบิน, ประสูติ, อภิเษกสมรส, ออกผนวช, ตรัสรู้
2. จากภาพพุทธประวัติ (ในสไลด์) ให้นักเรียนช่วยกันเรียงเนื้อหาของภาพตามลำดับก่อนหลัง
3. ครูสุ่มนักเรียนเล่าพุทธประวัติโดยใช้ภาพเป็นตัวดำเนินเรื่องตั้งแต่ประสูติ ปรีนิพพาน
4. ให้นักเรียนชมวีดิทัศน์พุทธประวัติ (ปลงอายุสังขาร, ปัจฉิมสาวก, ปรีนิพพาน, สังเวชนียสถาน (ซึ่งกำหนดไว้ตอนละ 1 ชั่วโมง) โดยใช้เวลาตอนละประมาณ 7-10 นาที
5. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ร่วมกันวิเคราะห์คุณธรรม หรือข้อคิดจากพุทธประวัติในแต่ละตอน ตั้งแต่ประสูติ ถึงสังเวชนียสถาน พร้อมทั้งนำไปเขียนเป็นแผนผังความคิด เพื่อนำเสนอแนวทางการประยุกต์คุณธรรมที่ได้รับนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (ในบางตอนอาจนำไปแสดงบทบาทสมมติ หรือวาดภาพ)
6. แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์ และแนวทางการประยุกต์คุณธรรมที่ได้รับนำไปใช้ในชีวิตประจำวันโดยใช้แผนผังความคิด บทบาทสมมติ วาดภาพ ตามกลุ่มได้ปฏิบัติร่วมกัน
7. ร่วมกันอภิปรายสรุปเพิ่มเติมเพื่อให้ได้สาระ หรือแนวคิดที่สมบูรณ์
8. ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน

ชั่วโมงที่ 7 ความสำคัญของศาสนา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนวิเคราะห์ความสำคัญของศาสนาพุทธที่มีต่อสังคมไทยได้อย่างมีเหตุผล
2. นักเรียนวิเคราะห์ความสำคัญของศาสนาคริสต์, อิสลามที่มีต่อตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้ชั่วโมงที่ 3

ขั้นนำ นำภาพพระพุทธรูปปางไสยาสน์ (สไลด์) ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายภาพเกี่ยวข้องกับพุทธประวัติอย่างไร มีความสำคัญอย่างไร

- ขั้นสอน**
1. ให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ ตอนปัจฉิมสาวก และตอนปรีนิพพาน
  2. ให้นักเรียนร่วมกันจำแนกองค์ประกอบของศาสนาต่างๆ ในประเทศไทย

ศาสนาในประเทศไทย	ศาสดา	คัมภีร์	ศาสนสถาน	พิธีกรรม	หลักคำสอน
พุทธ					
คริสต์					
อิสลาม					

3. ร่วมกันวิเคราะห์ตารางจำแนกองค์ประกอบของศาสนา
4. ให้นักเรียนร่วมกันเขียนแผนผังสำคัญของศาสนาที่มีต่อวิถีชีวิตของคนไทย

ขั้นสรุป ร่วมกันอภิปรายสรุปจากคำที่กำหนดให้ชัดเจนอีกครั้ง

9. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. สไลด์ความรู้ (พุทธประวัติ)
2. วิดิทัศน์ ตอนปลงอายุสังขาร, ปัจฉิมสาวก, ปรินิพพาน, ถวายพระเพลิง, แจกพระบรมสารีริกธาตุ
3. หนังสือแบบเรียน

10. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด

1. แบบฝึกหัด (แบบทดสอบ)
2. แผนผังความคิด ความสำคัญของศาสนา

วิธีการวัด

1. ตรวจแบบฝึกหัด (ตรวจแบบทดสอบ)
2. ตรวจแผนผังความคิด ความสำคัญของศาสนา

เครื่องมือวัด

1. แบบทดสอบ แบบฝึกหัด
2. แบบประเมินแผนผังความคิด

11. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

12. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้บริหาร

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บรรณานุกรม

- กวี วรกวิน และคณะ. (2555). **สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- จจจรัส แจ่มจันทร์. (ม.ป.ป.). **พุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ทองดี สุรเตโช. (2551). **พุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สถาบันสื่อธรรม.
- พระระพิน พุทธิสารโร และคณะ. (2553). **พุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- เยาวลักษณ์ อักษร และคณะ. (ม.ป.ป.). **คุณธรรม จริยธรรม สามัคคีธรรม**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- สุรีย์ มีผลกิจ. (2550). **คุณธรรม จริยธรรม สามัคคีธรรม**. กรุงเทพฯ : บริษัทคอมฟอร์ม.